

۱- خارج قسمت و باقی مانده‌ی هر یک از تقسیم‌ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

$\begin{array}{r} 46 \overline{) 6} \\ - 42 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{aligned} 5 \times 6 &= 30 \\ 6 \times 6 &= 36 \\ 7 \times 6 &= 42 \\ 8 \times 6 &= 48 \end{aligned}$	$\begin{array}{r} 75 \overline{) 9} \\ - 72 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{aligned} 6 \times 9 &= 54 \\ 7 \times 9 &= 63 \\ 8 \times 9 &= 72 \\ 9 \times 9 &= 81 \end{aligned}$
--	--	--	--

۲- تقسیم‌ها را انجام دهید.

$\begin{array}{r} 25 \overline{) 7} \\ - 42 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 50 \overline{) 8} \\ - 48 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 41 \overline{) 5} \\ - 40 \\ \hline 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} 22 \overline{) 3} \\ - 21 \\ \hline 1 \end{array}$
--	--	--	--

۳- باقی مانده‌ی کدام تقسیم‌های زیر، صفر می‌شود؟

$\begin{array}{r} 18 \overline{) 6} \\ - 18 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8 \overline{) 6} \\ - 6 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \overline{) 2} \\ - 12 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \overline{) 2} \\ - 12 \\ \hline 0 \end{array}$
--	--	--	--

۴- آیا تقسیم ۷۹ بر ۹ باقی مانده دارد؟ **بله**

تقسیم ۳۴ بر ۷ چگونه؟ **بله**

$\begin{array}{r} 79 \overline{) 9} \\ - 72 \\ \hline 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \overline{) 7} \\ - 28 \\ \hline 6 \end{array}$
--	--

کار با ماشین حساب

۱- حاصل تقسیم‌های زیر را به کمک ماشین حساب پیدا کنید.

$240 \div 10 = 24$ $128 \div 4 = 32$ $215 \div 5 = 43$

۲- حاصل تقسیم ۱۷ بر ۳ را با ماشین حساب به دست می‌آوریم. چه عددی روی صفحه

ظاهر می‌شود؟ آیا با این عدد آشنا شده‌اید؟ این اتفاق برای تقسیم‌هایی که باقی مانده دارند می‌افتد

و حاصل تقسیم به این صورت نمایش داده می‌شود. **۵.۶۶۶۶۶۶۶۶۶۷**

5.666666

۱- اتوبوسی که ۳۷ مسافر داشت، خراب شد. مسافران پیاده شدند و هر تاکسی ۴ نفر از آن‌ها را سوار کرد. برای اینکه همه‌ی مسافران سوار تاکسی شوند، چند تاکسی لازم است؟

$$\begin{array}{r|l} 37 & 4 \\ -36 & 9 \\ \hline 1 & \end{array}$$

۱۰ تاکسی لازم است

۲- طاهّا ۸۴ شکلات داشت. او در روز نیمه‌ی شعبان بسته‌های ۹ تایی شکلات درست کرد و به ۹ همسایه داد. چند شکلات برای خودش باقی ماند؟ ۳ شکلات باقی می‌ماند.

$$\begin{array}{r|l} 84 & 9 \\ -81 & 9 \\ \hline 3 & \end{array}$$

۳- شیرینی‌پزی در کرمانشاه در ۶ روز ۴۲ جعبه نان برنجی درست کرد. او در هر روز چند جعبه نان برنجی درست کرده است؟

$$\begin{array}{r|l} 42 & 6 \\ -42 & 7 \\ \hline 0 & \end{array}$$

۷ جعبه درست می‌کند.

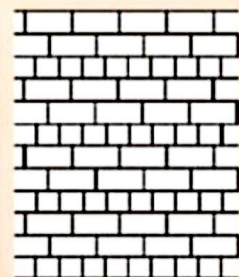
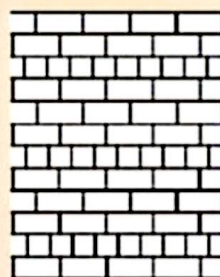
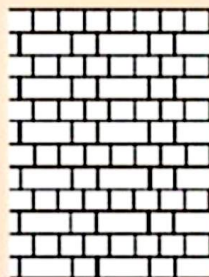
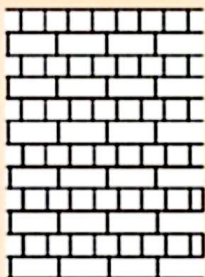
۴- ۳۷ کیلوگرم گیلان را درجعبه‌هایی می‌ریزیم که هر کدام ۵ کیلوگرم گیلان جا می‌گیرد. چند جعبه لازم داریم؟

$$\begin{array}{r|l} 37 & 5 \\ -35 & 7 \\ \hline 2 & \end{array}$$

۸ جعبه لازم است.

خلّاق باش

الگوهای آجر چینی را ادامه دهید.

فرهنگ نوشتن

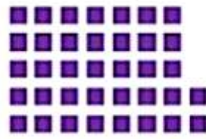
۱- با توجه به ضرب و حاصل آن $۲۳ \times ۷ = ۱۶۱$ ، توضیح دهید که حاصل ضرب زیر چگونه به دست می‌آید.

$$\begin{array}{r} ۲۳۰۰۰ \\ \times ۷۰ \\ \hline ۱۶۱۰۰۰۰ \end{array}$$

صفرها زیر تور عروس می‌روند و ما آنها را نمی‌بینیم. اعداد را در هم ضرب می‌کنیم در آخر تمام صفرها را جلوی جواب می‌گذاریم.

۲- توضیح دهید باقی مانده‌ی تقسیم روبه‌رو چگونه به دست می‌آید.

$$\begin{array}{r} ۲۷ \overline{) ۱۳۵} \\ -۳۵ \\ \hline ۲ \end{array}$$

باید دسته‌های ۵ تایی درست کنیم. ۷ دسته درست می‌شود و ۲ تا مربع بنفش رنگ باقی می‌مانند.

تمرین

۱- می‌خواهیم ۶ بسته‌ی ۱۲ تایی مداد را بین ۹ نفر به‌طور مساوی تقسیم کنیم. به هر نفر چند مداد می‌رسد؟

$$\begin{array}{r} ۱۲ \\ \times ۶ \\ \hline ۷۲ \end{array} \quad \begin{array}{r} ۷۲ \overline{) ۹} \\ -۷۲ \\ \hline ۰ \end{array}$$

به هر نفر ۸ مداد می‌رسد

۲- اگر وزن هر ۵ نخود به‌طور تقریبی یک گرم باشد، یک کیلوگرم نخود چند تا نخود است؟

یک کیلوگرم ۱۰۰۰ گرم است. بنابراین در یک کیلوگرم نخود تقریباً:

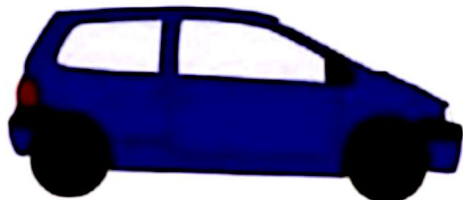
$$۱۰۰۰ \times ۵ = ۵۰۰۰ \text{ نخود است.}$$

۳- در یک کارخانه‌ی پارچه‌بافی ساعتی ۱۲۳۵ متر پارچه بافته می‌شود. در این کارخانه در ۸ ساعت چند متر پارچه بافته می‌شود؟

$$\begin{array}{r} ۱۲۳۵ \\ \times ۸ \\ \hline ۸۰۰۰ \\ ۱۶۰۰ \\ ۲۴۰ \\ + ۴۰ \\ \hline ۹۸۸۰ \end{array}$$

در هشت ساعت در این کارخانه ۹۸۸۰ متر پارچه بافته می‌شود.

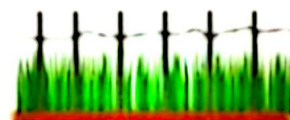
۴- اتومبیلی در هر ساعت ۸۰ کیلومتر را طی می کند. اگر به همین ترتیب حرکت کند، در ۳ ساعت چند کیلومتر را می پیماید؟ ۲۴۰ کیلومتر
 ۵۰۰ کیلومتر را در کمتر از ۶ ساعت طی می کند یا بیشتر از آن؟ در ۶ ساعت ۴۸۰ کیلومتر می رود پس ۵۰۰ کیلومتر را
 در بیش از ۶ ساعت طی می کند.

ساعت	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
کیلومتر	۸۰	۱۶۰	۲۴۰	۳۲۰	۴۰۰	۴۸۰	۵۶۰

۵- زمینی به شکل مربع داریم که هر ضلع آن ۱۰۵۰ متر است. می خواهیم دور این زمین را دو ردیف سیم خاردار بکشیم.
 به چند متر سیم خاردار نیاز داریم؟ به ۴۲۰۰ متر سیم نیاز داریم

$$\begin{array}{r} 1050 \\ \times 4 \\ \hline 4200 \end{array}$$

۶- یک نقاش در اولین روز کارش ۸ متر مربع از ساختمانی را رنگ کرد. صاحب ساختمان از او خواست که هر روز ۲ برابر روز قبل رنگ کند.

روز دوم چند متر مربع را باید رنگ کند؟ ۱۶ متر مربع

روز سوم چقدر؟ ۳۲ متر مربع

روز چهارم چقدر؟ ۶۴ متر مربع

روز پنجم چقدر؟ ۱۲۸ متر مربع

روز	۱	۲	۳	۴	۵
رنگ	۸	۱۶	۳۲	۶۴	۱۲۸